

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

SRP

СРПСКИ ЈЕЗИК

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

SRP IK-2 D-S030

SRP.30.SR.R.K2.20

23768

12

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној кеси.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака наведено је упутство за решавање.

Пажљиво га прочитајте.

Употребљавајте искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се са нула (0) бодова. Ако погрешите приликом писања, грешке ставите у заграде, прецртајте их и означите скраћеним потписом.

Када решите задатке, проверите своје одговоре.

Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 3 празне.

Ако сте погрешно означили одговор, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

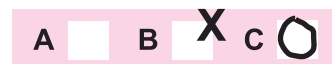
Исправно

Исправка погрешног одговора

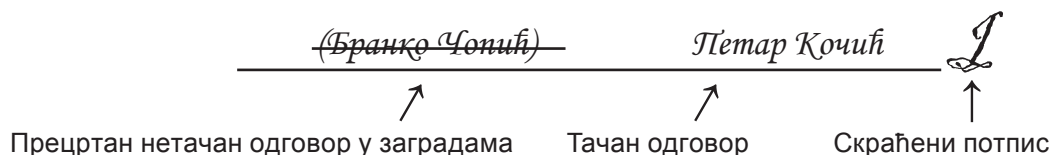
Неисправно

Преписан тачан одговор

Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

Српски језик

Књижевност и језик

1. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима тачан је само **један** од више понуђених одговора. Тачне одговоре означите знаком **X** на листу за одговоре.

1. Пажљиво прочитајте наведену дефиницију:

Краћи или дужи реторски и песнички текст са изразито лирским обележјем у коме се величају и прослављају врлине неког свеца или какве друге историјске личности, чиме се утврђује његов култ.

О којем је жанру средњовековне књижевности реч?

- A. похвали
- B. молитви
- C. канону
- D. житију

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Чију историју проучава Ђамил у роману „Проклета авлија“?

- A. Мустафе
- B. Селима
- C. Мурата
- D. Џема

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Које је врсте комедија „Тврдица“ Јована Стерије Поповића?

- A. комедија ситуације
- B. комедија карактера
- C. комедија интриге
- D. друштвена комедија

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S030

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>4. Коју књигу често цитира Свети Симеон обраћајући се сину?</p> <p>A. Житије Петра Коришког B. Роман о Александру Великом C. Библију D. Житије Стефана Дечанског</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>5. Како се зове место рођења Бранка Радичевића?</p> <p>A. Карловци B. Нови Сад C. Славонски Брод D. Вуковар</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>6. Пажљиво прочитајте стихове песме „Кажи ми кажи“ Јована Јовановића Змаја:</p> <p>„Кажи ми, кажи Како да те зовем, Кажи ми какво Име да ти дам – Хоћу ли рећи: Дико, или снаго, Или: моје благо,“</p> <p>Коме се лирски субјекат обраћа наведеним стиховима?</p> <p>A. вољеном детету B. мајци C. вољеној жени D. пријатељици</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>7. Које је књижевне врсте „Слово љубве“ деспота Стефана Лазаревића?</p> <p>A. молитва B. посланица C. похвала D. житије</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p>	<div><p>01</p></div>

Српски језик

Књижевност и језик

<p>8. Којем књижевноуметничком периоду припадају дела Симе Матавуља?</p> <p>A. романтизму B. реализму C. симболизму D. натурализму</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Пажљиво прочитајте наведене стихове:</p> <p>„Шта се б’јели у гори зеленој? Ал’ је снијег, ал’ су лабудови? Да је снијег, већ би окопнио, лабудови већ би полетјели. Нит’ је снијег нит’ су лабудови, него шатор аге Хасан-аге;“</p> <p>Како се зове стилска фигура у наведеним стиховима?</p> <p>A. поређење B. метафора C. реторичко питање D. словенска антитеза</p>	
<p>10. Кога прогања Илија Чворовић у својој политичкој параноји у делу „Балкански шпијун“ Душана Ковачевића?</p> <p>A. супругу B. кћер C. комшију D. подстанара</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Како Вук Стефановић Караџић зове лирске народне песме?</p> <p>A. нежне B. мушке C. женске D. осећајне</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

12. Пажљиво прочитајте стихове песме „Камена успаванка“ Стевана Раичковића:

„Успавајте се где сте затечени
По свету добри, горки, занесени,
Ви руке по трави, ви уста у сени,
Ви закрвављени и ви заљубљени,“

Каква је рима у наведеној строфи?

- A. парна
- B. узастопна
- C. укрштена
- D. обгрљена

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

13. Како гласи „лајтмотив“ поезије Бранка Миљковића?

- A. на лицу твоме инат лепи
- B. уби ме прејака реч
- C. последњи бескрај у оку
- D. боје горе младошћу у мојој крви

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

14. У коју се књижевну епоху убраја песма „Плач Србији“ Захарија Орфелина?

- A. романтизам
- B. реализам
- C. просветитељство
- D. барок

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S030

01

Српски језик

Књижевност и језик

15. Пажљиво прочитајте стихове из песме „Ђачки растанак“ Бранка Радичевића:

„Ој, Карловци, место моје драго,
ко детенце дошао сам амо,
игра беше једино ми благо,
слатко зва' ја мед и смокву само.“

Која осећања изражава лирски субјекат у наведеним стиховима?

- A. радост и љубав
- B. тугу и очај
- C. жалост и кајање
- D. жељу и страст

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

16. За који се језик Доситеј Обрадовић залаже у „Писму Харалампију“?

- A. црквенословенски
- B. српски народни
- C. рускословенски
- D. српскословенски

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

17. Који је од наведених песника у својој поезији изостављао интерпункцију?

- A. Момчило Настасијевић
- B. Миодраг Павловић
- C. Васко Попа
- D. Стеван Раичковић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

18. Зашто се бес Ђорђа Катића у роману „Корени“ претвара у мржњу према супрузи?

- A. немају новца
- B. немају моћ
- C. немају наследника
- D. немају пријатеља

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-2 D-S030

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>19. О којем је од наведених јунака Вук Стефановић Караџић написао житије?</p> <p>A. Стојану Јанковићу B. Милошу Обреновићу C. Вељку Петровићу D. Илији Смиљанићу</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Пажљиво прочитајте одломак из приповетке „Пилипенда“ Симе Матавуља:</p> <p>„У дворишту, домаћица, Јела Пилипова, ситна жена, ружна, посматраше на позитку два бременца смрекових пањева, помијешаних са њеколико ситних грабових цјепаница, што су њих двоје са великом муком за два дана насјекли и прикупили по забрежју, над селом. Вјетар је ландарао њеним зубуном и косом без повезаче, а она је намјештала пањеве, како ће товар изгледати већи.“</p> <p>Како је приказан лик Јеле у наведеном одломку?</p> <p>A. идеализовано B. гротескно C. објективно D. субјективно</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. У којој је песничкој збирци Десанка Максимовић изразила тежњу за правдом и отпор према насиљу?</p> <p>A. „Немам више времена“ B. „Тражим помиловање“ C. „Слово о љубави“ D. „Ничија земља“</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>22. Како се зове стилска фигура у којој се лирски субјекат обраћа неживој природи?</p> <p>A. апострофа B. асиндета C. анафора D. епифора</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>23. У којој се песми Ђуре Јакшића лирски субјекат обраћа птицама?</p> <p>A. „Орао“ B. „Вече“ C. „Поноћ“ D. „Отаџбина“</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>24. Шта је унело немир у душу Ахмеда Нурудина у роману „Дервиш и смрт“ и пољуљало му „бедем вјере“?</p> <p>A. издаја пријатеља B. хапшење брата C. побуна у вароши D. нова љубав</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>25. Које је књижевне врсте дело „Јелисавета, кнегиња црногорска“?</p> <p>A. песма B. драма C. приповетка D. новела</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>26. Шта је по занимању Максим Сармашевић, лик из приповетке „Глава шећера“ Милована Глишића?</p> <p>A. учитељ B. свештеник C. срески начелник D. срески капетан</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>27. Уз коју боју Бранко Ћопић везује детињство у збирци приповедака „Башта слезове боје“?</p> <p>A. белу B. плаву C. зелену D. црвену</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p> <div><p>01</p></div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>28. Боравак у којем манастиру Доситеј Обрадовић описује у делу „Живот и прикљученија“?</p> <p>A. Ватопед B. Шишатовач C. Хопово D. Крка</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Који предмет повезује три новосадске породице у роману „Употреба човека“ Александра Тишме?</p> <p>A. дневник B. оловка C. слика D. књига</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. Које је књижевне врсте дело „Женидба Милића барјактара“?</p> <p>A. романа B. епиграма C. балада D. еп</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>31. У којој су од наведених речи вокали (самогласници) носиоци свих слогова?</p> <p>A. крпа B. бицикл C. крава D. Кремљ</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>32. Која је од наведених реченица написана у складу са правописном нормом српског књижевног језика?</p> <p>A. Тамара студира на Филолошком факултету Универзитета у Новом Саду. B. Тамара студира на Филолошком факултету универзитета у Новом Саду. C. Тамара студира на Филолошком факултету Универзитета у Новом саду. D. Тамара студира на Филолошком Факултету Универзитета у Новом Саду.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p> <div> 01</div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>33. До којих гласовних промена долази у примеру радост – радошћу?</p> <p>A. јотовања и једначења по звучности B. јотовања и једначења по месту творбе C. палатализације и једначења по звучности D. палатализације и једначења по месту творбе</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>34. Осим глагола, која још врста речи има граматичку категорију лица?</p> <p>A. именице B. заменице C. придеви D. бројеви</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>35. Која је од наведених речи настала само суфиксалном творбом?</p> <p>A. писац B. потпис C. потписник D. рукопис</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>36. Која је од наведених пословица по својој структури и функцији зависно сложена субјекатска реченица?</p> <p>A. Где има дима, има и ватре. B. Ко злима опрашта, добрима шкоди. C. Ако је неко луд, не буди му друг. D. Сит гладном не верује.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>37. У каквом су односу речи месни у изразима месни доручак и месни одбор?</p> <p>A. синонимном B. хомонимном C. антонимном D. меронимном</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>

SRP IK-2 D-S030

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>38. Која је од наведених синтагми плеоназам?</p> <p>A. мудра глупост B. мала кућица C. гладна уста D. главица лука</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>39. Која од наведених тврдњи о рускословенском језику није истинита?</p> <p>A. рускословенски је редакција старословенског језика B. рускословенски је искључиво писан језик, њега нико није говорио C. рускословенски је међу Србима ушао у употребу у првој половини 19. века D. рускословенски је и данас званични језик Српске православне цркве</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>40. Ко је први превео „Нови завјет“ на српски језик?</p> <p>A. Ђура Даничић B. Вук Стефановић Караџић C. Доситеј Обрадовић D. Захарија Стефановић Орфелин</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
SRP IK-2 D-S030	 01

Српски језик

Књижевност и језик

2. Задаци кратког одговора

У следећим задацима одговорите кратким одговором (са највише четири речи).
Одговоре упишите **искључиво** на предвиђено место у испитној књижици.
Не испуњавајте простор за бодовање.

41. По угледу на коју врсту грчког писма (алфабета) је настало ћирилично писмо?

_____

0 ☐

1 ☐

бод

42. Како се зове српска редакција старословенског језика?

_____

0 ☐

1 ☐

бод

43. У којој песми Владислава Петковића Диса лирски субјекат пева о сну, жени, слутњи и чежњи?

_____

0 ☐

1 ☐

бод

44. Како се зове писац алегорично-сатиричких приповедака у којима жигоше поданичку нарав грађана и духовну учмалост Србије с краја 19. века?

_____

0 ☐

1 ☐

бод

SRP IK-2 D-S030

02

Српски језик

Књижевност и језик

<p>45. Од којег је народног певача Вук Стефановић Караџић забележио песму „Бановић Страхиња“?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. Који песник осликава догађаје из Првог светског рата и трагизам бораца на солунском фронту у песми „Плава гробница“?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Из које су Нушићеве комедије ликови Јеротије и Вића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>48. Како се зове писац чији су романи били предмет критике у „рецензијама“ Вука Стефановића Караџића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>49. На којој се стилској фигури заснива читава песма „Долап“ Милана Ракића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p> <div><p>02</p></div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>50. У којој поеми Бранко Радичевић пева о Стражилову и лепотама Фрушке горе?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. У којој се приповеци Милована Глишића представници власти удружују против сељака?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>52. Који српски модерни песник први пише под утицајем француских симболиста?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Како се зове први јужнословенски часопис, објављен 1768. године?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>54. Које је врсте комедија „Народни посланик“ Бранислава Нушића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p> <p> 02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>55. Како се зове аутор дела „Енциклопедија мртвих“?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>Пажљиво прочитајте реченицу и одговорите на следећих пет питања:</p> <p>У срећу се узда луд, а паметан у свој труд.</p>	
<p>56. Које је врсте придевска заменица која се појављује у наведеној реченици?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>57. Коју синтаксичку функцију врше придеви у наведеној реченици?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>58. Какав је по виду глагол у наведеној реченици?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p> <div data-bbox="1305 1982 1455 2083"></div> <p>02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>59. Које је врсте наведена независно сложена реченица?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>60. Које су две речи из наведене реченице у антонимном односу?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-2 D-S030</p> <div> 02</div>	

Празна страница

Празна страница

